

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 7Csp/38/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519201300
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladimír Gurka
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2022:8519201300.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Stará Ľubovňa sudcom Mgr. Vladimírom Gurkom v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bajkalská 30, 829 48 Bratislava, IČO: 31 335 004 proti žalovaným: 1. T. T., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX B. O., 2. Q. T., nar. X.X.XXXX, bytom W. XXX, XXX XX B. O. obaja právne zastúpení: JUDr. Gábor Száraz, advokát, Garbiarska 20, 064 01 Stará Ľubovňa v konaní o zaplatenie 2 745,93 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

I. Súd z a s t a v u j e konanie voči žalovanej v 2. rade.

II. Žalovaný v 1. rade je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 2 072,15 eur, úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne zo sumy 2 072,15 eur od 5.3.2019 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

III. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a .

IV. Súd v y h l a s u j e zmluvnú podmienku v bode II. Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2776889 0 02 zo dňa 28.8.2006, podľa ktorej „Za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3 500,-Sk“ za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

V. Súd v y h l a s u j e zmluvnú podmienku v bode II. Zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere č. 2776889 0 02 zo dňa 28.8.2006, podľa ktorej „Ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku, vyrubuje sa mu poplatok 500 Sk“, za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

VI. Súd žalobcovi p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade vo výške 50,92 %, o ktorej výške bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku.

VII. Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou v 2. rade súd žiadnej z týchto strán sporu nárok na náhradu trov n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou domáhal voči žalovaným zaplatenia sumy vo výške 2 745,93 eur, úroku za úver vo výške 7,49 % ročne zo sumy 2 167,32 eur od 5.3.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2 745,93 eur od 5.3.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že na základe zmluvy o stavebnom sporení č. 2776889 3 01 bola so žalovanými dňa 28.8.2006 uzatvorená zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2776889 0 02 a stavebnom úvere č. 2776889 3 01, v súlade s ktorou poskytol žalobca žalovaným mimoriadny medziúver vo výške 3 319,39 eur. Čerpanie finančných prostriedkov sa uskutočnilo dňa 14.9.2006 vo výške 2 655,31 eur, dňa

5.10.2017 vo výške 531,10 eur a dňa 14.9.2006 boli účtované poplatky za spracovanie mimoriadneho medziúveru vo výške 116,18 eur a poplatok za vystavenie biankozmenky vo výške 16,60 eur v súlade s čl. II. zmluvy o úvere. Žalovaní sa zaviazali do pridelenia cieľovej sumy splácať úroky mimoriadneho medziúveru 7,49 % ročne mesačnými splátkami vo výške 20,75 eur splatnou do 15. dňa v mesiaci a do nasporenia 40% cieľovej sumy vkladať na účet stavebného sporenia pravidelné mesačné vklady vo výške 16,60 eur. Po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa žalovaní zaviazali splácať stavebný úver vrátane úrokov vo výške 4,70 % ročne pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 29,04 eur. Žalovaní porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať. Listom zo dňa 31.1.2019 žalobca vyzval žalovaných na doplatenie omeškaných splátok, pričom ich zároveň upozornil, že v prípade ak omeškané splátky nebudú doplatené, žalobca bude požadovať splatenie celého zostatku úveru s príslušenstvom. Nakoľko omeškané splátky neboli doplatené, žalobca dňa 4.3.2019 vyhlásil mimoriadnu splatnosť zostatku úveru s príslušenstvom. Celková výška dlžnej sumy ku dňu zosplatenia predstavuje 3 497,43 eur, pričom pozostáva z istiny vo výške 2 167,32 eur, z nezaplatených úrokov za úver vo výške 556,61 eur, z nezaplatených poplatkov vo výške 22 eur a z nezaplatených poplatkov vo výške 751,50 eur, ktoré si žalobca neuplatňuje.

3. Na preukázanie svojich skutkových tvrdení pripojil žalobca k žalobe výpis z účtu zo zosplateného medziúveru, výpis z účtu stavebného sporenia, zmluvu o mimoriadnom medziúvere č. 2776889 0 02 a stavebnom úvere č. 2776889 3 01 zo dňa 28.8.2006, dve oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 4.3.2019 adresované každému zo žalovaných a doručky od oboch žalovaných, dve upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 31.1.2019 adresované každému zo žalovaných a doručky od oboch žalovaných, všeobecné podmienkami pre stavebné sporenie pre fyzické osoby (ďalej len VP).

4. Na výzvu súdu žalobca bližšie špecifikoval požadovanú dlžnú sumu s tým, že istina predstavuje rozdiel medzi poskytnutými peňažnými prostriedkami vo výške 3 319,39 eur a nasporenými prostriedkami vo výške 1 152,07 eur, nezaplatené poplatky vo výške 22 eur predstavujú poplatky 1,00 eur za vydanie automatického listu (informácia o nezaplatení splátky), ktoré predstavovali 22 podaní a vo výpise sú uvedené ako Info o nezaplatení splátky. Za obdobie od poskytnutia peňažných prostriedkov do vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky predstavoval úhrn 7,49 % ročných úrokov sumu 3 059,22 eur a spolu s poplatkami za vedenie účtu účtovaných do r. 2013 vo výške 149,74 eur sumu 3 208,96 eur. Z vkladov bola na tieto úroky započítaná suma 2 652,35 eur, teda nezaplatené úroky predstavujú sumu 556,61 eur. Ďalej žalobca poukázal na to, že nárok na úrok z úveru po vyhlásení mimoriadnej splatnosti je plne legitímny s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR (NS SR) sp. zn. 6Cdo/113/2008 zo dňa 30.7.2019 a názor v ňom vyslovený.

5. Žalovaní vo svojom vyjadrení k žalobe poukázali na to, že ide o spotrebiteľský vzťah, na ktorý je potrebné aplikovať ustanovenia 5. hlavy Občianskeho zákonníka (OZ). Nárok žalobcu v celom rozsahu neuznali, považujú za nedôvodný a v rozpore s 5. hlavou OZ. Daný úver splatili, a to nasporenými prostriedkami vo výške 1 152,07 eur a vkladmi vo výške 2 694,72 eur. Preplatok vo výške 547,40 eur si neuplatňujú ako vzájomný návrh. Ďalej uviedli, že neuznávajú uplatňované poplatky za predžalobné upomienky, poplatky za vklady, úroky za úver, poplatok za spracovanie medziúveru a vystavenie biankozmenky, pretože s týmito neboli oboznámení v samotnej zmluve. Daný úver považovali za bezúročný a bez poplatkov. Navrhli preto žalobu zamietnuť a priznať im nárok na náhradu trov konania.

6. Žalobca v replike nesúhlasil s vyjadrením žalovaných a trval na podanej žalobe. Právny vzťah medzi stranami sa spravuje zákonom č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinnom v čase uzavretia zmluvy a podporne je potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, ktorý v § 497 a nasl. upravuje zmluvu o úvere, pričom uzavretá zmluva je absolútnym obchodom, ale je súčasne aj spotrebiteľským vzťahom v zmysle § 52 a nasl. OZ. Poukázal na čl. I. a II. uzavretej zmluvy, v ktorých je dohodnutá výška poskytovaných finančných prostriedkov a výška úrokov medziúveru a stavebného úveru. Keďže ide o konsenzuálny kontrakt, stačí dohoda strán o podstatných náležitostiach zmluvy o úvere. Zaplatenie úrokov za úver je zákonným záväzkom dlžníka. Tvrdenia žalovaných, že neboli oboznámení s poplatkami za spracovanie zmluvy a vystavenie biankozmenky sa nezakladá na pravde, keďže táto povinnosť bola v úverovej zmluve jasne a zreteľne vymedzená v čl. II. Poplatky za upomienky v celkovej výške 751,50 eur si neuplatňuje, preto ich namietanie je bezpredmetné.

7. Žalovaní sa k replike žalobcu nevyjadřili.

8. Súd vo veci nariadil pojednávania, na ktoré predvolal strany sporu a právneho zástupcu žalovaných. V rámci prípravy pojednávania súd lustráciou v Obchodnom vestníku zistil, že na majetok žalovanej v 2. rade bol uznesením Okresného súdu Prešov sp. zn. 3OdK/161/2021 zo dňa 25.6.2021, publikovanom v Obchodnom vestníku dňa 1.7.2021, vyhlásený konkurz. Ustanovený správca konkurznej podstaty oznámením publikovanom v Obchodnom vestníku dňa 3.9.2021 oznámil, že konkurz sa končí, pretože konkurzná podstata nepokryje náklady konkurzu.

9. Pojednávania sa nezúčastnili strany sporu. Žalobca ospravedlnil svoju neúčasť z dôvodu pracovnej vyťaženia a hospodárnosti konania a súhlasil s rozhodnutím aj v jeho neprítomnosti. Neúčasť žalovaných ospravedlnil ich právny zástupca. Súd preto prejednal vec aj v neprítomnosti strán sporu. Právny zástupca žalovaných na pojednávaní zopakoval argumentáciu z vyjadrenia k žalobe, pričom poukázal aj na konkurz vyhlásený na majetok žalovanej v 2. rade, ktorý už bol aj zrušený. V závere namietol aj neplatnosť zmluvy vzhľadom na to, že v nej absentuje miesto a dátum podpisu zmluvy zo strany žalovaných.

10. Súd sa oboznámil so skutkovými tvrdeniami strán sporu a na základe vykonaného dokazovania listinnými dôkazmi predloženými žalobcom k žalobe ako sú uvedené vyššie a listinami zabezpečenými súdom ohľadne konkurzu vyhláseného na majetok žalovanej v 2. rade zistil, že skutkový stav zodpovedá stavu, ako ho popísal žalobca v žalobe. Tento medzi stranami sporu ani nebol sporný, okrem skutočnosti, či žalovaní boli oboznámení s úrokmi a namietanými poplatkami. Z čl. II. uzavretej zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere mal súd preukázané, že v tomto článku bola upravená výška úrokovej sadzby do splatenia mimoriadneho medziúveru (7,49 % ročne), ako aj výška úrokov stavebného sporenia (4,70 % ročne), poplatok za spravovanie medziúveru (3 500,-Sk) a poplatok za vystavenie biankozmenky vo výške 500,-Sk. Ohľadne konkurzu na majetok žalovanej v 2. rade súd zistil skutočnosti uvedené v bode 8 tohto rozsudku.

11. Súd po zhodnotení vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba je čiastočne dôvodná.

12. Podľa § 167a ods. 3 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, vyhlásením konkurzu sa začína konkurz. Konkurz sa považuje za vyhlásený zverejnením rozhodnutia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku.

13. Podľa § 167e ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, ak bol vyhlásený konkurz, súd bez zbytočného odkladu zastaví konanie, v ktorom sa uplatňuje pohľadávka, ktorá môže byť uspokojená iba v konkurze (§ 166a) alebo sa považuje za nevymáhateľnú (§ 166b).

14. Podľa § 497 Obch. zákonníka zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

15. Podľa § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy, zákon sa nevzťahuje na zmluvy o poskytnutí úveru na účely nadobudnutia existujúcich alebo projektovaných nehnuteľností, dodatočné alebo ďalšie stavebné úpravy dokončených stavieb a ich údržbu.

16. Podľa § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľskými zmluvami sú zmluvy uzavreté podľa Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, ako aj všetky iné zmluvy, ktorých charakteristickým znakom je, že sa uzavierajú vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje.

17. Podľa § 52 ods. 2 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

18. Podľa § 52 ods. 3 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľom je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

19. Podľa § 53 ods. 1 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“).

20. Podľa § 53 ods. 4 OZ účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere, neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

21. Podľa § 298 ods. 1 C.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

22. Podľa čl. I bodu 1 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006 predmetom tejto zmluvy je poskytnutie mimoriadneho medziúveru pod číslom 2776889 0 02 vo výške 100 000,00 Sk, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení, na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok ako aj „Všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení“ (ďalej len „Všeobecné podmienky“) sa mimoriadny medziúver zmení na stavebný úver pod číslom 2776889 3 01 vo výške cca 60 000,00 Sk. Presná výška stavebného úveru sa rovná rozdielu cieľovej sumy a nasporenej sumy pri pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení.

23. Podľa čl. II zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 7,49% p.a. ku dňu uzavretia zmluvy.

24. Podľa čl. II zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, za spracovanie medziúveru vyrubuje veriteľ dlžníkovi poplatok vo výške 3 500,-Sk.

25. Podľa čl. II zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, ak dlžník vydá veriteľovi biankozmenku, vyrubuje sa mu poplatok 500,-Sk.

26. Podľa čl. II bodu 1 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, do nasporenia 40% cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladať na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 500 Sk.

27. Podľa čl. II bodu 2 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 625,00 Sk.

28. Podľa čl. II zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, Stavebný úver: dlžník sa zaväzuje uhradiť plnú výšku stavebného úveru vrátane úrokov vo výške 4,7 % p.a. pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 875,-Sk.

29. Podľa čl. V bodu 1 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, zmluvné strany sa zaväzujú plniť všetky záväzky vyplývajúce z tejto zmluvy a zo Všeobecných podmienok. Dlžník najmä všetky splátky mimoriadneho medziúveru, resp. stavebného úveru uhradiť včas a riadne.

30. Podľa čl. VI bodu 3 zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere zo dňa 28.8.2006, v prípade omeškania dlžníka s viac ako dvoma splátkami alebo jednou splátkou po dobu dlhšiu ako 3 mesiace je veriteľ oprávnený požadovať zaplatenie celého zostatku dlhu pred dohodnutou dobou splatnosti.

31. Podľa § 517 ods. 1 Obč. zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne nesplní, je v omeškaní.

32. Podľa § 517 ods. 2 Obč. zákonníka ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný

platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

33. Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z. účinného do 31.1.2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

34. Podľa § 10c nariadenia vlády SR č.87/1995 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

35. Z vyššie zistených skutočností je zrejmé, že na majetok žalovanej v 2. rade bol vyhlásený konkurz. Vzhľadom na túto skutočnosť súd v súlade s cit. § 167e ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii najskôr zastavil konanie voči žalovanej v 2. rade.

36. Následne sa zaoberal dôvodnosťou uplatneného nároku voči žalovanému v 1. rade. Súd po vykonanom dokazovaní mal preukázané, že strany sporu uzavreli platne zmluvu o medziúvere a stavebnom úvere na základe zmluvy o stavebnom sporení. Námietku právneho zástupcu žalovaných, že zmluva je neplatná pre neuvedenie miesta a dátumu podpisu zmluvy zo strany žalovaných súd nepovažoval za dôvodnú, keďže v zmluve je v závere overený podpis žalovaných s uvedením miesta a dátumu overenia, a to v Kolačkove dňa 28.8.2006, čo z pohľadu súdu jednoznačne preukazuje miesto a dátum podpisu zmluvy zo strany žalovaných, pričom podpis žalovaných je riadne v zmluve na mieste na tom vyčlenenom. Žalovaní pritom podľa zmluvy viac ako 11 rokov uhrádzali svoje záväzky (aj keď aj s určitými omeškaniami), teda evidentne aj oni sami považovali zmluvu za platne uzavretú.

37. Pokiaľ ide o právne posúdenie, na tento právny vzťah strán sporu je potrebné prioritne aplikovať zákon č. 310/1992 Z.z. o stavebnom sporení účinný v čase uzavretia zmluvy, ďalej ustanovenia § 497 a nasl. Obchodného zákonníka vymedzujúceho základné práva a povinnosti strán zmluvy o úvere, pričom zároveň vzhľadom na postavenie žalovaných ako fyzických osôb nepodnikateľov, ktorý úver použili na súkromné účely, ide zároveň o spotrebiteľskú zmluvu, na ktorú je potrebné aplikovať § 23a ods. 1 zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa účinného v čase uzavretia zmluvy o úvere a § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské zmluvy. Skutočnosť, že zmluva má aj spotrebiteľský charakter, nebola medzi stranami sporná.

38. Žalovaní s poukazom na spotrebiteľský charakter zmluvy namietali jej bezúročnosť a bezpoplatkovosť s tým, že už uhradili viac, ako im bolo poskytnuté a tiež že neboli oboznámení s úrokovými sadzbami a poplatkami. Svoje námietky však žiadnym spôsobom bližšie neodôvodnili.

39. Pokiaľ ide o námietku, že zmluvu je potrebné považovať za bezúročnú a bez poplatkov, zákon č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení účinný v čase uzavretia zmluvy (a ani doposiaľ) neobsahuje žiadnu takúto sankciu kvôli prípadným nedostatkom zmluvy o stavebnom úvere. Vzhľadom na uvedené je možné sa domnievať, že sankciu bezúročnosti a bezpoplatkovosti namietali žalovaní s poukazom na zákon č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch. Tento zákon sa však vzhľadom na účel poskytovaných peňazí na zabezpečenie nehnuteľnosti (kúpou, výstavbou), či jej modernizáciu nevzťahuje na tento právny vzťah v zmysle cit. § 1 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy. Za tohto stavu túto námietku žalovaných súd považoval za nedôvodnú a bezpredmetnú.

40. Takisto bezpredmetná je námietka žalovaných týkajúca sa neoboznámenia s úrokovými sadzbami, poplatkom za spracovanie medziúveru a za vystavenie biankozmenky, keďže tieto boli v zmluve riadne uvedené, pričom je evidentné, že žalovaní mali zmluvu k dispozícii, keďže ju podpisovali v mieste svojho bydliska (uvedená však neznamena, že všetky tieto nároky sú dôvodné; dôvodnosť týchto nárokov bude ďalej skúmaná so závermi, ako sú uvedené nižšie).

41. Súd následne pristúpil ku skúmaniu dôvodnosti nároku žalobcu. Vykonaným dokazovaním (najmä výpismi zo stavebného sporenia a medziúveru) mal súd preukázané, že žalovaní splácali medziúver a uhrádzali sumy na účet sporenia do apríla 2018 (posledná úhrada dňa 24.4.2018), pričom aj počas tohto obdobia boli viackrát v omeškaniach so splácaním. Následne prestali uhrádzať splátky, pričom tieto

neuhradili ani po výzve žalobcu s upozornením na možnosť zosplatnenia zvyšku dlhu. Žalobca preto využil svoje právo a vyhlásil mimoriadnu splatnosť zvyšku úveru. Tomuto vyhláseniu predchádzalo upozornenie, ktorým žalobca upozornil žalovaných, že ak nedôjde k úhradu dlžných splátok na účet stavebného sporenia a medziúveru, ktoré sumy žalobca špecifikoval v tomto upozornení, tak bude žalovaným zaslané oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru. Tak upozornenie, ako aj nasledujúce vyhlásenie okamžitej splatnosti, boli doručené obom žalovaným. Súd preto zosplatnenie medziúveru vyhodnotil ako platné. Žalovaní si teda neplnili jednu zo základných povinností vyplývajúcich pre nich zo zmluvy o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere, a to riadne a včas uhrádzať dohodnuté splátky. Žalovaní preto sú povinní uhradiť žalobcovi zvyšok istiny a časť jeho príslušenstva. Súd sa však zároveň zaoberal posúdením oprávnenosti uplatneného nároku žalobcu prihladnuc pritom aj na to, či je nárok v celom uplatnenom rozsahu dôvodný, preukázaný, resp. či nie sú uplatňované nároky z neprijateľných podmienok, teda z podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaných ako spotrebiteľov.

42. Z vykonaného dokazovania (najmä z výpisu z medziúveru a nesporných tvrdení strán sporu) mal súd preukázané, že žalovaným bola vyplatená suma 2 655,51 eur dňa 14.9.2006 a suma 531,10 eur dňa 5.10.2017. Spolu ide o sumu 3 186,61 eur. Zvyšná suma do sumy 3 319,39 eur bola použitá na úhradu poplatku za spracovanie medziúveru vo výške 116,18 eur (3 500,-Sk) a 16,60 eur (500,-Sk) za vystavenie biankozmenky.

43. V prípade poskytnutia medziúveru a stavebného úveru na základe zmluvy o stavebnom sporení spláca dlžník úroky z medziúveru v dohodnutej výške a zároveň sporí na základe zmluvy o stavebnom sporení. V prípade splnenia dohodnutých podmienok (zväčša dosiahnutie určitého percenta cieľovej sumy) sa prostriedky zo stavebného sporenia zúčtujú s úhradami úrokov zaplatených na medziúver a dlžník ďalej pokračuje v splácaní stavebného úveru za podmienok dohodnutých v zmluve. V prípade, ak nedôjde k prideleniu cieľovej sumy (napr. ako v tomto prípade z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti medziúveru) sa taktiež nasporené prostriedky zaúčtujú so sumami uhradených úrokov na medziúvere.

44. Podľa predloženého výpisu z medziúveru ku dňu zosplatnenia dlh činil sumu 3 497,43 eur a pozostával z istiny 2 167,32 eur, nezaplatených úrokov vo výške 556,61 eur, nezaplatených poplatkov vo výške 22 eur a nezaplatených poplatkov (za upomienky a predžalobné upomienky - pozn. súdu) vo výške 751,50 eur, ktoré si žalobca neuplatňuje. Podľa výpisu zo stavebného sporenia ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti mali žalovaní nasporenú sumu (po odpočítaní všetkých mínusových položiek) vo výške 1 152,07 eur, ktorá bola preúčtovaná na účet medziúveru a o túto sumu znížený dlh žalovaných.

45. Súd po preskúmaní týchto výpisov dospel k záveru, že dlh žalovaného v 1. rade je 2 072,15 eur, na ktorého zaplataenie súd žalovaného v 1. rade zaviazal. K uvedenej sume súd dospel nasledujúcim spôsobom:

46. Z výpisu zo stavebného sporenia vyplýva, že v celkovej sume nasporených prostriedkov boli započítané aj poplatky za upomienky (vrátane poplatkov za individuálne riešenie omeškania) v celkovej výške 354 eur a poplatky za predžalobné upomienky v celkovej výške 165 eur, teda celkovo poplatky vo výške 519 eur. O sumu týchto poplatkov sa znížila nasporená suma. Išlo o poplatky v rozpätí od 3 do 25 eur (okrem 5 poplatkov vo výške 3 eurá ostatné poplatky boli účtované vo výškach 15, 18 a 25 eur). Vyhotovenie a zaslanie uvedených upomienok žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, preto podľa názoru súdu nemá nárok na ich zaplataenie. Navyše k týmto poplatkom súd ešte považuje za potrebné uviesť, že ak by aj súd mal preukázané ich vyhotovenie a zaslanie, tieto by nepovažoval za dôvodné aj z dôvodu, že dohoda o týchto poplatkoch, ktoré sú svojou povahou sankciou, nie je v zmluve o mimoriadnom medziúvere stavebnom úvere upravená. V čl. V. zmluvy je síce všeobecne upravená povinnosť žalovaných platiť poplatky súvisiace s poskytnutým mimoriadnym medziúverom a stavebným úverom v zmysle bodu XXIII. Všeobecných podmienok a „Sadzobníka poplatkov“, tieto poplatky však v zmluve nie sú bližšie špecifikované a Všeobecné podmienky ani Sadzobník poplatkov žalobca nepredložil. Podľa názoru súdu pritom poctivému prístupu dodávateľa voči spotrebiteľovi zodpovedá iba taký prístup, keď buď priamo v zmluve uvedie výšku poplatkov, ktoré bude musieť spotrebiteľ zaplataiť (ako napr. za vedenie účtu) alebo ktoré si dodávateľ uplatní v prípade porušenia jeho povinností ako sankciu (ako napr. poplatky za upomienky) alebo keď síce odkáže na tieto poplatky v prílohe (napr. sadzobníku), avšak takým spôsobom, že príloha bude preukázateľne odovzdaná spotrebiteľovi pri

podpise zmluvy a zároveň bude presne uvedený odkaz na presnú položku sadzobníka, v ktorom sú upravené poplatky, ktoré bude musieť spotrebiteľ zaplatiť alebo ktoré si dodávateľ uplatní v prípade jeho omeškania ako sankciu. Súdu je zrejmé, na čo slúži sadzobník poplatkov a že by bolo nevhodné prepisovať všetky poplatky do zmluvy, avšak pri poplatkoch, pri ktorých je zrejmé, že si ich dodávateľ bude uplatňovať, je potrebné trvať na vyššie uvedenom postupe dodávateľa. Podobne pri poplatkoch, ktoré sú svojou povahou sankciou za porušenie povinností dlžníka je potrebné, aby spotrebiteľ už pri uzavretí zmluvy mal vedomosť o tom, aké poplatky si môže dodávateľ účtovať, najmä ak výška uplatňovaných poplatkov za upomienky evokuje až určitú skrytú zmluvnú pokutu (z výšky poplatkov za upomienku je zrejmé, že nejde len o pokrytie reálne vynaložených nákladov spojených s vyhotovením a zaslaním upomienky). Ak teda žalobca o sumu za tieto upomienky vo výške 519 eur krátil nasporené prostriedky žalovaných, súd toto zníženie nasporených prostriedkov neakceptoval a o túto sumu navýšil nasporenú sumu zo strany žalovaných.

47. Vychádzajúc z vyššie uvedeného preto súd uzavrel, že žalovaný nasporili celkovo sumu 1 671,07 eur (1 152,07 eur + 519 eur), ktorú v tejto výške je potrebné preúčtovať na účet medziúveru.

48. Z výpisu medziúveru mal súd preukázané, že úroky za úver boli účtované v celkovej výške 3 058,93 eur. Spolu s účtovanými položkami za prechod na euro v celkovej výške 0,14 eur, za preúčtovanie finančných prostriedkov v celkovej výške 0,15 eur a za poplatky za vedenie účtu v celkovej výške 149,74 eur činil celkový dlh žalovaných na úrokoch a poplatkoch sumu vo výške 3 208,96 eur. K poplatkom za vedenie účtu je pritom potrebné uviesť, že jednak tento poplatok bol dohodnutý v zmluve, jednak tento poplatok bol účtovaný len do roku 2013, kedy podľa zák. č. 310/1992 Zb. bolo zakázané jeho účtovanie a jednak vedenie účtu nebolo len v prospech žalobcu, keďže vzhľadom na špecifikum stavebného sporenia a stavebných úverov, kde sa poskytuje aj štátna prémie, ktorá sa pripisuje v prospech dlžníka ako nasporená suma a ktorej výška v priebehu rokov menila, je vedenie účtu aj v prospech dlžníka. Za tohto stavu súd akceptoval aj tieto poplatky. Z výpisu z medziúveru mal súd ďalej preukázané úhrady žalovaných v celkovej výške 2 425,47 eur, k čomu treba pripočítať sumy v celkovej výške 227,29 eur označené ako započítanie pohľadávky (celkovo 4 takéto úhrady), ktoré boli ako plusová položka preúčtované zo stavebného sporenia (kde boli evidované ako minusová položka). Celkové úhrady žalovaných na úroky z medziúveru a poplatky teda čina 2 652,35 eur. Po odpočítaní tejto sumy od dlhu vo výške 3 208,96 eur súd dospel k sume 556,61 eur (žalobca si túto sumu uplatňoval ako dlh na úrokoch z úveru).

49. Súd následne v súvislosti s výškou dlhu žalovaných ešte skúmal, či nie sú uplatňované aj nároky z prípadných neprijateľných podmienok, pričom súd dospel k záveru, že takýmito podmienkami sú ustanovenia o poplatkoch za spracovanie medziúveru a za vystavenie biankozmenky, ktoré vyhlásil za neprijateľné tak, ako sú uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku. Súd pritom vychádzal z kritérií, na ktorých je založený inštitút neprijateľnej zmluvnej podmienky, a teda či táto nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (§ 53 ods. 1 OZ). Občiansky zákonník deklaratórne vymenúva niektoré prípady neprijateľných podmienok. Zákonodarca vymedzil len príklady podmienok predstavujúcich najkriekľavejšie porušenie rovnováhy vo vzťahu majúcom sa inak vyznačovať vyváženosťou práv a povinností zmluvných strán súdu. Hoci z pomerne obsiahleho výpočtu, postupom času i dopĺňaného, možno nepochybne vybadať úmysel zákonodarcu včleniť do textu zákona podľa možnosti všetky mu známe, a teda najtypickejšie prípady dojednaní na ujmu spotrebiteľa, je tiež badateľné uvedomovanie si nemožnosti reagovania priamo zákonom na všetky do úvahy prichádzajúce situácie a takto i nutnosť poskytnutia možnosti práve súdom, aby existujúcu právnu úpravu dotvorili výkladom. Zoznam neprijateľných podmienok v § 53 OZ teda nebráni súdu vyhlásiť za neprijateľnú aj inú podmienku, ktorá podľa názoru súdu dosahuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

50. Ustanovenia upravujúce obe uvedené poplatky súd považuje za neprijateľné z dôvodu, že ide o finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv. teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch). Zaplatením týchto poplatkov spotrebiteľ nedostáva reálne poskytnutú protihodnotu, pričom pri poplatku za biankozmenku platí za zabezpečenie svojho záväzku, čo je nepochybne predovšetkým v záujme žalobcu ako veriteľa. Tzv. teória skutočného plnenia sa medzičasom už premietla aj do zoznamu neprijateľných podmienok (§ 53 ods. 4 písm. t) OZ), čo nasvedčuje tomu, že aj keď tieto podmienky neboli výslovne uvedené ako neprijateľné v čase uzavretia

zmluvy, svojou povahou boli neprijateľné. Poplatok za vystavenie biankozmenky pritom už vyhlásený za neprijateľnú podmienku napr. v konaní na tunajšom súde vedenom pod sp. zn. 4C/14/2016 a poplatok za spracovanie medziúveru napr. v rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/166/2019-109 zo dňa 11.11.2020.

51. Vychádzajúc z týchto skutočností súd vychádzal z toho, že žalovaným bola reálne vyplatená suma 3 186,61 eur (bez poplatku za spracovanie medziúveru a za vystavenie biankozmenky, ktoré súd vyhodnotil ako neprijateľné podmienky), od ktorej sumy je potrebné odpočítať nasporené prostriedky vo výške 1 671,07 eur (v zmysle vyššie uvedeného spôsobu výpočtu, ku ktorej sume boli pripočítané aj sumy za účtované za upomienky a predžalobné upomienky vo výške 519 eur), čiže dlh na istine potom činí sumu 1 515,54 eur. Položku uplatňovanú žalobcom ako úroky vo výške 556,61 eur mal súd preukázanú, teda aj túto sumu je žalovaný v 1. rade povinný uhradiť žalobcovi. Žalobca si okrem toho ešte uplatnil aj poplatky vo výške 22 eur za 22 poplatkov vo výške 1 euro za automatické listy označené vo výpise ako Info o nezaplatení splátky. Z predložených dôkazov nie je zrejmé, o akú informáciu išlo, akým spôsobom bola vyhotovená a odosielaná žalovaným, ani čo bolo jej obsahom, preto súd v tejto časti vyhodnotil žalobu taktiež ako nedôvodnú, keďže v tejto časti žalobca neunesol dôkazné bremeno. Za tohto stavu preto súd vyhodnotil ako oprávnený nárok žalobcu na zaplatenie sumy v celkovej výške 2 072,15 eur (1 515,54 eur + 556,61 eur) a v tejto časti zaviazal žalovaného v 1. rade na úhradu tejto sumy. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietol.

52. Žalobca si uplatnil voči žalovaným aj úrok z úveru vo výške 7,49 % ročne. Zo zmluvy o medziúvere a stavebnom úvere vyplýva (čl. II., 3. a 4 veta), že mimoriadny medziúver sa poskytuje do pridelenia cieľovej sumy a po pridelení cieľovej sumy sa mimoriadny medziúver zúčtuje s nahotovenými prostriedkami zmluvy o stavebnom sporení. Ako už bolo vyššie uvedené, po dosiahnutí cieľovej sumy sa medziúver preklopí na stavebný úver po započítaní nasporených prostriedkov. Žalovaní teda boli povinní uhrádzať peňažné prostriedky len do pridelenia cieľovej sumy a následne už mali platiť úrok podľa stavebného úveru. Presný dátum v zmluve uvedený nie je, ale zo zmluvy (čl. II, bod 1) je možné vyvodiť, že medziúver mal trvať do nasporenia 40% cieľovej sumy. Pri sume 3 319,39 eur by 40% činilo sumu 1 327,76 eur. Ak súd neakceptoval zápočet poplatkov za upomienky a prežalobné upomienky pri stavebnom sporení v celkovej výške 519 eur z dôvodov vyššie uvedených, tak žalovaní by nasporili už sumu 1 671,07 eur, čo je viac ako 40% cieľovej sumy. Za tohto stavu súd vyhodnotil, že žalobcu už nemá nárok na úroky z medziúveru. Súd preto v časti týkajúcej sa zaplatenia týchto úrokov vo výške 7,49 % ročne žalobu taktiež zamietol.

53. Žalobca si uplatnil voči žalovaným aj úrok z omeškania. Keďže žalovaný v 1. rade je v omeškani so zaplatením peňažného dlhu, súd ho zaviazal aj na zaplatenie úroku z omeškania, ale len zo sumy, ktorú žalobcovi priznal. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo žalovanej sumy, čo je nepochybne menej, ako by si mohol uplatniť v zmysle § 3 v spojení s § 10c nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., preto mu súd úrok z omeškania v uplatnenej výške priznal odo dňa nasledujúceho po zosplatnení úveru tak, ako to vyplýva z výroku tohto rozsudku. V časti úrokov z omeškania zo sumy prevyšujúcej sumu, v ktorej bolo žalobe vyhovené, súd žalobu zamietol.

54. O trovách konania vo vzťahu k žalovanému v 1. rade súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 2 C.s.p., podľa ktorého ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo

55. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 2 745,93 eur, úspešný bol v časti týkajúcej sa zaplatenia sumy 2 072,15 eur, čo vo vzťahu k celkovo žalovanej sume predstavuje úspech v 75,46 %, kým žalovaný v 1. rade bol úspešný v prevyšujúcej časti, čiže v 24,54 %. Po započítaní pomeru úspechu a neúspechu strán konania bol žalobca úspešný v 50,92 % a v tomto rozsahu má právo na náhradu trov konania voči žalovanému v 1. rade. O výške trov bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd pritom vo vzťahu k žalovanému v 1. rade vychádzal zo zásady úspechu, keďže nemal preukázané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali postup podľa § 257 C.s.p., ktoré je potrebné aplikovať iba vo výnimočných prípadoch.

56. O trovách konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade súd rozhodol podľa ustanovenia § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku (CSP). Uvedené ustanovenie zakotvuje tzv. zásadu zavinenia pri zastavení konania, ktorá sa v praxi prejavuje v tom, že strana, ktorá procesne zaviniť zastavenie konania,

je povinná nahradiť protistrane trovy konania. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych dôvodov, pri ktorých je zväčša možné určiť, kto procesne zaviniť zastavenie. V danom prípade došlo k zastaveniu konania vo vzťahu k žalovanej v 2. rade z dôvodu vyhlásenia konkurzu na majetok žalovanej v 2. rade. Žalovaná v 2. rade využila právo, ktoré jej zákon ukladá a podala návrh na vyhlásenie konkurzu. Následok spojený s vyhlásením konkurzu podľa názoru súdu nemožno pričítať ako zavinenie žiadnej z týchto strán sporu (t.j. žalobcu a žalovanej v 2. rade). V takom prípade výkladom § 256 ods. 1 CSP „a contrario“ súd dospel k záveru, že ak žiadna zo strán zastavenie konania nezavinila, žiadnej z týchto strán sporu (t.j. žalobcovi a žalovanej v 2. rade) súd neprizná nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z.z.